

ИЗВЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОМ ЈАВНОМ УВИДУ И ЈАВНОЈ РАСПРАВИ НАЦРТА УРЕДБЕ О ПРОГЛАШЕЊУ И СТУДИЈИ ЗАШТИТЕ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ПРЕБРЕЗА – ПАЛЕОНТОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТ”

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Подручје леве и десне обале Глувог потока, у дужини од 300 m, на простору села Пребреза код Блага, у подножју јужних обронака планине Велики Јастребац, ставља се под заштиту као споменик природе под именом „Пребреза – палеонтолошки локалитет” и утврђује за заштићено природно добро од изузетног значаја, односно I категорије (у даљем тексту: Споменик природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет”).

Споменик природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” ставља се под заштиту да би се у интересу науке, образовања и културе очувало налазиште фосилних остатака кичмењака, односно костију сисара из епохе геолошке историје означене као средњи миоцен (старости 16 – 10 милиона година), које представља јединствено, богато и једно од највреднијих налазишта миоценске сисарске фауне у овим областима Европе, које уједно и објашњава ток миграција сисара у доба миоцена преко Балканског полуострва и Србије из Европе, Азије и Африке. У међународној стручној литератури овај локалитет је означен као најзначајније палеонтолошко налазиште ове старости (14-15 милиона година) на Балканском полуострву услед специфичности, разноликости, очуваности и степена проучености, које чини 12 до сада истражених врста крупних сисара међу којима је неколико врста откривено на овом месту по први пут у Европи а две фосилне врсте миоценска хијена (*Crocota miocenica*) и моценска претеча газеле (*Hipsodontus serbicus*) су нове за науку.

Споменик природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” налази се на територији општине Блага, на делу подручја катастарске општине Пребреза који је обухваћен кат. парц. бр. 186 (део), 513/1 (део), 515 (део), 189 (део), 188 (део), 187 (део), 987/1 (део), 514/2 (део), 987/2 (део), 976/1 (део), 514/3 (део), 985/2 (део), 513/2 (део), 514/4 (део), 985/1 (део), 988 (део), 989 (део), 514/1 (део),

Укупна површина заштићеног подручја Споменика природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” је 0,92 ha, од чега је 0,76 ha у приватној својини, 0,01 ha у државној својини и 0,14 ha у јавној својини.

Опис границе заштићеног подручја Споменика природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” са графичким приказом на копији катастарског плана одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

На подручју Споменика природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” утврђује се режим заштите II степена у складу са законом о заштити природе, којим се осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе.

II ПОСТУПАК ОБАВЉАЊА ЈАВНОГ УВИДА, ЈАВНЕ РАСПРАВЕ И ЈАВНЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

Јавним огласом објављеним 8. септембра 2025. године на сајту Министарства заштите животне средине, на порталу Е-управе и у дневном листу „Новости” оглашен је јавни увид о Нацрту уредбе и Студији заштите СП „Пребреза – палеонтолошки локалитет”.

Јавни увид о Нацрту уредбе о проглашењу и Студији заштите Споменика природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” одржана је у трајању од 20 дана, од 8. септембра 2025. године до 27. септембра 2025. године.

Нацрт уредбе о проглашењу Споменика природе „Пребреза – палеонтолошки локалитет” и Студија заштите са картографском документацијом (у даљем тексту: документи о заштити), које је на основу овлашћења сходно чл. 102. и 103. Закона о заштити природе, израдио Завод за заштиту природе Србије, Београд, били су изложени на јавни увид сваког радног дана од 10:00 до 13:00 часова у просторијама Министарства заштите животне средине, Београд, Омладинских бригада 1, соба 668 и Завода за заштиту природе Србије, ул. Јапанска 35, 11070 Нови Београд, на Порталу Е -управе, на сајту Министарства заштите животне средине и на сајту Завода за заштиту природе Србије.

Физичка и правна лица су у току трајања јавног увида, закључно са 27. септембром 2025. године, имала могућност да доставе у писаној форми примедбе на документа о заштити Министарству заштите животне средине:

- поштом или на писарницу, са назнаком СП „Пребреза – палеонтолошки локалитет” – Јавни увид о заштити;
- електронским путем на e-mail адресе lidija.stevanovic@eko.gov.rs и malisa.mladenovic@eko.gov.rs.

Јавна расправа одржана је 24. септембра 2025. године са почетком у 12:00 часова у просторијама општинске управе општине Блаце, скупштинска сала (1. спрат), улица Карађорђева 4.

III ПРИМЕДБЕ НА НАЦРТ УРЕДБЕ О ПРОГЛАШЕЊУ И СТУДИЈИ ЗАШТИТЕ СП „Пребреза – палеонтолошки локалитет”

1. ЈАВНА РАСПРАВА У БЛАЦУ (24.9.2025. године, са почетком у 12:00 часова у скупштинској сали у улици Карађорђева 4).

Јавној расправи су присуствовали:

- представници Министарства заштите животне средине:

Лидија Стевановић, шеф Одсека за заштићена подручја, Малиша Младеновић, руководиоца групе за геодиверзитет и предео Одсека за заштићена подручја и Марија Митровић Стевановић, Одсек за заштићена подручја;

- представник Завода за заштиту природе (ЗЗПС): Данко Јовић, руководиоца канцеларије у Нишу;
- начелница општинске управе Блаце, Александра Николић;
- представници општинске управе Блаце;
- представници ЈКП „Блаце”;
- друга заинтересована физичка и правна лица.

Јавну расправу отворила је заменица председника општине Блаце, Сузана Вељовић.

Присутнима се затим обратила Лидија Стевановић упознајући их са темом јавне расправе и законским обавезама предлагача акта о заштити, као и о информацијама о оглашеном јавном увиду, наводећи да све заинтересоване стране имају могућност да се у време трајања јавног увида упознају са документима о заштити у просторијама Министарства, Завода за заштиту природе Србије, као и на сајту Министарства заштите животне средине и Завода за заштиту природе Србије.

Данко Јовић презентовао је Студију о заштити, а након тога Лидија Стевановић упознала је присутне са садржајем Нацрта уредбе о проглашењу СП „Пребреза – палеонтолошки локалитет”.

Током трајања јавне расправе, а након презентације Студије заштите и Нацрта уредбе, присутни су имали могућност да поставе питања, дају примедбе и предлоге везано за Студију заштите и Нацрт уредбе.

У току јавног увида Министарству до одржавања јавне расправе у Блацу није достављена ниједна примедба електронским путем.

Присутна физичка лица највише су била заинтересована за прецизне границе заштићеног подручја, као и да ли њихове катастарске парцеле улазе у оквир заштићеног подручја.

Одговорено је да ће се информације добити након што упуте захтеве електронским путем или у писаној форми надлежном Министарству, које ће у сарадњи са Заводом за заштиту природе дати одговоре.

Малиша Младеновић поновио је присутнима да је рок за доставу примедби 27. септембар 2025. године, као и да ће на све примедбе које буду достављене у датом року бити одговорено на начин на који су исте достављене.

Јавна расправа завршена је у 13:30 часова.

IV ПРИМЕДБЕ У ПОСТУПКУ ЈАВНОГ УВИДА

У току јавног увида, нису достављене примедбе.